

Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm**Yttrande över betänkandet Att bryta ett våldsamt beteende –
återfallsförebyggande insatser för män som utsätter närstående för våld
(SOU 2018:37)**

(S2018/03375/JÄM)

Riksdagens ombudsmän (JO) har beretts tillfälle att lämna synpunkter på innehållet i betänkandet Att bryta ett våldsamt beteende – återfallsförebyggande insatser för män som utsätter närstående för våld. Betänkandet innehåller både förslag till författningsändringar och ett antal förslag, råd och uppmaningar riktade till beslutsfattare och olika myndigheter.

Förslagen i betänkandet föranleder inte några synpunkter i sak utifrån de aspekter som JO har att beakta. Mitt yttrande begränsar sig i stället till de författningsförslag som redovisas i betänkandet.

Föreslagna ändringar i socialtjänstlagen

I betänkandet föreslås att 2 kap. 7 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL, ges en ny lydelse. Författningsförslaget innehåller skrivningen ”*och/eller Kriminalvården*”. Som jag uppfattar förslaget ska det möjliggöra för Kriminalvården att medverka vid upprättande av en individuell plan samtidigt som socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens roller vid upprättande av individuella planer kvarstår oförändrade. Förslaget i sin nuvarande lydelse riskerar att leda till missuppfattningar och är enligt min uppfattning otydligt. Under det fortsatta lagstiftningsarbetet bör därför övervägas om förslaget inte bör utformas på ett annat sätt.

Utredaren föreslår i betänkandet att ett nytt tredje stycke införs i 2 kap. 7 § SoL. Författningsförslaget innehåller skrivningen ”*och de enskilda inte motsätter sig det*”. Förslaget synes innebära att de enskilda som berörs måste vara överens om att en samordning bör ske. Förslaget bör därför omarbetas så att det klart framgår att det räcker med att en av de enskilda motsätter sig en samordning av flera planer för att en samordning inte ska få ske (se s. 227 i betänkandet). Enligt min mening bör övervägas om lydelsen ”*och någon enskild inte motsätter sig det*” kan ersätta den nu ifrågasatta skrivningen.

I betänkandet föreslås också en ändring i 12 kap. 10 § SoL genom att en ny sista mening läggs till i bestämmelsens andra stycke. Förslaget kommenteras av mig nedan i samband med mina synpunkter på betänkandets förslag till ny bestämmelse i 10 kap. 18 b § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL.

Föreslagna ändringar i hälso- och sjukvårdslagen

Utredaren föreslår i betänkandet att 16 kap. 4 § första stycket hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) ges en ny lydelse. Författningsförslaget i denna del synes sakna ett kommatecken mellan ”sjukvården” och ”socialtjänsten” i första stycket. Vidare synes det i samma stycke vara ett kommatecken för mycket efter ”socialtjänsten”. Dessutom förekommer återigen uttrycket ”och/eller Kriminalvården” (se ovan angående 2 kap. 7 § SoL). I betänkandet föreslås vidare ändringar i 16 kap. 4 § tredje stycket sista meningen hälso- och sjukvårdslagen. Även här innehåller författningsförslaget uttrycket ”och de enskilda inte motsätter sig det” (se ovan angående 2 kap. 7 § SoL).

Föreslagna ändringar i offentlighets- och sekretesslagen

Avslutningsvis föreslås i betänkandet att det i OSL införs en ny paragraf, 10 kap. 18 b §. I förslaget används uttrycket ”en polismyndighet”. Uttrycket är olyckligt då det ger intryck av att det finns fler än en polismyndighet. Uttrycket bör ersättas med ”Polismyndigheten”, om det är den myndigheten som avses, se t.ex. 12 kap. 10 § första SoL där uttrycken ”Polismyndigheten, Säkerhetspolisen eller annan myndighet som har till uppgift att ingripa mot brottet” används. I det fortsatta lagstiftningsarbetet bör förtydligas vilka brottsbekämpande myndigheter som avses. Jag vill tillägga att begreppet ”en polismyndighet” även används i betänkandets föreslagna ändring i 12 kap. 10 § andra stycket sista meningen SoL. Av samma skäl som anges inledningsvis är uttrycket olyckligt även här.